

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 298
van **KARIM VAN OVERMEIRE**
datum: 19 februari 2019

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Vanguard Initiative - Stand van zaken

Het Vanguard Initiative New Growth through Smart Specialisation (VI), geïnitieerd door Vlaanderen in november 2013, startte als een initiatief van tien regio's: Vlaanderen, Zuidoost-Nederland (Noord-Brabant en Limburg), Noordrijn-Westfalen, Schotland, Lombardije, Baskenland, Tampere, Skane, Wallonië en Malopolska. Het succes van het Vanguard Initiative maakt dat het ondertussen is uitgegroeid tot een netwerk van 30 regio's uit 13 EU-landen. De 20 regio's die het initiatief de afgelopen 3 jaar hebben vervoegd zijn Asturias, Auvergne-Rhône-Alpes, Baden-Württemberg, Cantabria, Catalonië, Dalarna, Oost-Nederland, Emilia-Romagna, Galicië, Ile-de-France, Navarra, Nord-Pas de Calais, Norte, Pays de la Loire, Ostrobothnia, Randstad, Sachsen, Zuid-Denemarken, Upper-Austria en Wales.

Het Vanguard Initiative wil de rol van de regio's versterken in het Europees innovatie- en industriebeleid en dit via het engagement van de partnerregio's om een slimme specialisatiestrategie te hanteren om economische groei te stimuleren. En dit via een aanpak van bottom-up ondernemersgedreven innovatieve en industriële vernieuwing in Europese prioritaire clustergebieden.

Op 13 november 2014 schaarde de Vlaamse Regering zich achter de zogenaamde 'Milaan Verklaring' van het Vanguard Initiative. Zowel de minister als de minister-president geven in hun respectieve beleidsnota's aan dat het Vanguard Initiative verder op de steun van de Vlaamse overheid zal kunnen rekenen. De Vlaamse inzet voor dit initiatief past in de voorbereiding van een gericht clusterbeleid in Vlaanderen.

In zijn beleidsbrief Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie 2018-2019 lichtte de minister toe dat Vlaanderen zijn engagement vernieuwde tijdens de jaarlijkse politieke vergadering op 22 november 2017 en noemt twee nieuwe initiatieven, zijnde de thematische slimme specialisatieplatformen en het voorstel tot een nieuw Interreg-instrument dat focust op de financiering van interregionale demonstratieprojecten. De activiteiten binnen deze pilootprojecten zouden worden verdergezet en geïntensifieerd.

Verder wijst de minister ook op het voortel van de Europese Commissie voor een 'Digitaal Europa' waarop Vlaanderen zal proberen te wegen, alsook op de Commissievoorstellen rond het luik Digitaal van Connecting Europe Facility, het Europees Ruimtevaartprogramma en het Europees Defensiefonds.

1. Welke concrete acties werden sinds 2014 genomen door dit netwerk en komen deze acties tegemoet aan de doelstellingen die voor Vlaanderen belangrijk zijn? Kan de minister toelichting geven bij de geplande acties en doelstellingen?
2. Kan de minister in het bijzonder toelichting geven bij de bestaande én nieuwe Commissievoorstellen die hij noemt in zijn beleidsbrief? Wat is de betekenis en meerwaarde van deze voorstellen voor Vlaanderen, op welke manier kan Vlaanderen wegen op deze nieuwe initiatieven van de Europese Commissie en slaagt Vlaanderen daarin?
3. Welke rol ziet de minister voor het Vanguard Initiative in de toekomst weggelegd?
4. Levert de trekkersrol die onze regio opneemt in dit netwerk Vlaanderen enige toegevoegde waarde op? Kan de minister dit duiden?

ANTWOORD

op vraag nr. 298 van 19 februari 2019

van **KARIM VAN OVERMEIRE**

1. Het Vanguard Initiative startte vijf pilootacties in de domeinen van 3D-printing, bio-economie, nanotechnologie, productietechnologieën voor energietoepassingen en efficiënte en duurzame productietechnologieën. Aan elk van deze pilootacties nemen Vlaamse actoren deel. Binnen deze pilootprojecten worden concrete use cases opgezet waarin innovatie-actoren, verspreid over een waardeketen, samenwerken om vernieuwende en innovatieve technologieën versneld naar de markt te brengen. Voor Vlaamse innovatie-actoren, voornamelijk de speerpuntclusters en strategische onderzoekscentra, is dit een uitgesproken kans om over de grenzen heen samen te werken met die actoren die excelleren in hun domein.

De komende tijd zullen deze pilootprojecten verder worden uitgewerkt en wordt er getracht om een structurele oplossing te bieden voor de drempels waar dit soort samenwerkingen mee kampt op het gebied van financiering, opleidingen, certificatie, standaardisatie etc. Kortom, elk element die een drempel vormt bij de valorisatie van kennis.

Dit soort interregionale samenwerkingen zijn een essentieel element in een Europees industriebeleid dat erop gericht is het aandeel van de industrie in Europa terug op te krikken. De uiteindelijke bedoeling is om innovaties (versneld) naar de markt te brengen en op die manier de kennis (die er onder meer bij ons bestaat) te valoriseren. Dit moet uiteindelijk resulteren in een versnelde marktopname van innovatieve technologieën die door de Vlaamse industrie worden ontwikkeld.

2. Bij het oprichten van de thematische slimme specialisatieplatformen heeft de Europese Commissie inspiratie geput uit het Vanguard Initiative. De methodologie en visie die onderliggend zijn aan de platformen is een kopie van de methodologie en visie ontwikkeld door het Vanguard Initiative. Door deze samenwerkingsverbanden in het Europees beleid te verankeren, wordt de mogelijkheid gecreëerd om ook gerichte Europese financiering en ondersteuning te voorzien. Het Vanguard Initiative is nauw betrokken bij deze platformen en levert rechtstreeks input aan de Europese Commissie.

Ook het voorstel van de Europese Commissie voor een nieuw Interreg-instrument dat focust op de financiering van interregionale demonstratieprojecten is gebaseerd op de ervaringen en activiteiten van het Vanguard Initiative. Dit instrument zou financiële ondersteuning bieden aan bedrijven (voornamelijk KMO's) om over de grenzen heen innovatieprojecten te ontwikkelen die er voor zorgen dat vernieuwende technologieën worden opgenomen door de markt. Het Vanguard Initiative levert ook hier concrete input, op basis van de ervaringen in de pilootprojecten, om dit instrument vorm te geven. Aangezien Vlaanderen actief is in de vijf lopende pilootprojecten is de inbreng van Vlaamse actoren aanzienlijk.

De andere vermelde initiatieven in de vraag hebben geen directe link met het Vanguard Initiative.

3. Het Vanguard Initiative is een instrument dat ook in de toekomst een structureel onderdeel kan vormen van het Vlaams industrie- en innovatiebeleid. Aan de hand van

een gerichte en efficiënte ondersteuning van de Vlaamse (industriële) spelers wordt de innovatieve technologische expertise van deze spelers verspreid over Europa en wordt de afzetmarkt aanzienlijk vergroot. Bedrijven krijgen eveneens gemakkelijker toegang tot buitenlandse technologische expertise wanneer deze niet in de eigen regio te vinden is.

4. De trekkersrol die Vlaanderen opneemt rendeert op meerdere vlakken. Door de Vlaamse industriële spelers te introduceren in een laagdrempelig Europees netwerk van mogelijke partners, vinden deze makkelijker de weg naar Europese subsidies. Vlaamse actoren hebben reeds via verschillende (financiële) instrumenten ondersteuning gekregen voor bijvoorbeeld het uitwerken van business plannen voor demonstratieprojecten in de energiesector of het ontwikkelen van een pan-Europees platform voor 3D-printing testfaciliteiten.

Door actief deel te nemen aan beleidsbeïnvloeding richting de Europese Commissie weegt Vlaanderen bovendien in een vroeg stadium op het Europees beleid, zodat maximale synergie kan worden bereikt met het Vlaamse beleid.